ת"צ 28892-01-26 פניני ואח' נ' מ.מ.ש מאפיות בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

לפני כבוד השופט איל באומגרט

התובעים/המבקשים

1. יובל פניני
2. עמית וורגפט
ע"י ב"כ עוה"ד שוהם אבן

נגד

הנתבעות/המשיבות

1. מ.מ.ש מאפיות בע"מ
2. לחם רפאל בע"מ
3. לחם רפאל - קרית ביאליק (מ.ב.ב.מ.) בע"מ
4. מירון מאפה זהב בע"מ
5. פרלה בייקרי בע"מ
6. רונצ' - מאפה בע"מ
7. רונצ' פולק בע"מ
8. דרך הלחם בע"מ
9. זיו עולם הלחם מוצקין בע"מ

פסק דין בעניין המשיבות 2 ו – 3

1. לפניי בקשה מוסכמת להסתלקות מתוגמלת של המבקשים מבקשת לאישור תובענה ייצוגית (להלן: "**בקשת ההסתלקות**") בעניין המשיבות 2 ו-3 (להלן: "**המשיבות**"). הבקשה הוגשה בהתאם לסעיף 16 **לחוק תובענות ייצוגיות**, תשס"ו-2006 (להלן: "**החוק**").

רקע

2. המבקשים הגישו בקשה לאישור תובענה ייצוגית (להלן: "**בקשת האישור**"). בבקשת האישור, טענו המבקשים, בין היתר, כי המשיבות, העוסקות במכירת מוצרי מאפה ומזון, הפרו את הוראות **חוק הגנת הצרכן**, תשמ"א-1981; **חוק המכר**, תשכ"ח-1968; **חוק החוזים (חלק כללי)**, תשל"ג-1973, בכך שחייבו את לקוחותיהן לפי משקל כולל (ברוטו), מבלי לקזז את משקל האריזה מן המשקל לחיוב.

<u>בקשת ההסתלקות</u>

3. המשיבות אינן מודות בטענות המבקשים. אולם, בין היתר, משיקולי יעילות, הן הסכימו לבוא בדברים עם המבקשים ובא כוחם על מנת לסיים את העניין. לאחר משא ומתן בין הצדדים, הוגשה בקשת ההסתלקות דנן, במסגרתה הסכימו המשיבות לבצע הסדרה עתידית בכל הנוגע למחלוקת מושא בקשת האישור, וכן לפצות את הציבור.

הצדדים הסכימו, בין היתר, כדלקמן:

"**בכל רכישה של מאפים או מוצרי מזון הנמכרים לפי משקל, המשיבות תקזזנה מן המשקל לחיוב את משקל האריזה בפועל, כך שהחיוב ייעשה לפי משקל נטו בלבד.**

הקיזוז יבוצע בחשבונית בסכום קבוע, בהתאם למחיר הקבוע שבו נמכרים המוצרים לפי משקל במועד זה, כך שהחיוב לצרכן ישקף את משקל המוצר נטו בלבד, ללא חיוב בגין משקל האריזה.

לשם הטמעת ההסדרה ומניעת טעויות, המשיבות תתלינה בכל אחד מן הסניפים שלט בגודל A4 במקום בולט לעין בסמוך לעמדות השקילה ולקו הקופות, ובו פירוט סוגי האריזות ,משקל הקיזוז שיינתן בגינן, וכן סכום הקיזוז הכספי הקבוע שיינתן בגין כל אריזה, כך שהלקוח יוכל לוודא כי החיוב נעשה לפי משקל נטו בלבד.

המשיבות תקבענה נוהל ברור לעובדי הקופה שלפיו יש להפחית את משקל האריזה או את סכום הקיזוז המתאים מן החיוב, לפי העניין, ונוהל זה יוחזק בקו הקופות במקום נגיש וגלוי לעובדי הסניף.

המשיבות 2 ו- 3 יעמידו, כל אחת ביחס לסניף המופעל על ידה, פיצוי בעין לציבור הצרכנים באמצעות מוצרי מאפה, בשווי כולל של 100,000 ש"ח לכל סניף, ובסך כולל של 200,000 ש"ח לשני הסניפים.

הפיצוי בעין יושלם בתוך 12 חודשים ממועד אישור בקשה זו ,או עד להשלמת מלוא שווי הפיצוי בסך 100,000 ש"ח לכל סניף, לפי המוקדם. "

4. כמו כן, הצדדים המליצו לפסוק גמול למבקשים ושכר טרחה לבא כוחם כדלקמן:

המשיבות תשלמנה גמול למבקשים בסך של 7,628 ₪ (בצירוף מע"מ) וכן הוצאות והחזר אגרה בסך כולל של 2,010 ₪.

המשיבות תשלמנה סך של 22,872 ₪ (בצירוף מע"מ) כשכר טרחה לבא כוח המבקשים.

הצדדים הסכימו כי הגמול למבקשים, החזר האגרה והחזר ההוצאות ישולמו בתוך 30 ימים ממועד אישור בקשת ההסתלקות.

כן הוסכם ששכר הטרחה ישולם בשלושה תשלומים שווים, בתוך 30, 60 ו – 90 יום מיום אישור בקשת ההסתלקות.

יובהר, שכל הסכומים הנ"ל מתייחסים לשתי המשיבות ביחד.

<u>דיון והכרעה</u>

1. הצורך בקבלת אישור בית המשפט בבקשות הסתלקות טמון בחשש שהכרה בבקשות הסתלקות תוך הענקת טובות הנאה למבקש, תיתן תמריץ להגשת תביעות סרק. זאת, מתוך הנחה שבתובענות ייצוגיות, נוכח היקפן ומשמעויותיהן, הנתבעים יטו להסכים לתשלום גמול לתובעים, אך כדי להימנע מניהול הליכי סרק ארוכים שעלותם גבוהה.

לצד זאת, יש לזכור כי הסתלקות מהליך ייצוגי אינה יוצרת מעשה בית דין כלפי כלל חברי הקבוצה אלא רק כלפי התובע המייצג המסוים. משכך, קיים לבית המשפט שיקול דעת רחב בהכרעה בדבר אישור או דחיית בקשת ההסתלקות. כחלק מהדרישות לאישור ההסתלקות, נקבע, כי המבקש להסתלק מתובענה ייצוגית לא יקבל, במישרין או בעקיפין, כל טובת הנאה מהנתבע או מאדם אחר בקשר להסתלקותו, אלא באישור בית המשפט (סעיף 16(א) לחוק). בנוסף, נקבעו הוראות המאפשרות המשך ניהול ההליך בידי תובע מייצג אחר (סעיפים 16(ג) ו-16(ד) לחוק).

2. במסגרת שיקול הדעת שהוקנה לו, על בית המשפט לבחון, האם יהא טעם ותועלת לשאר חברי הקבוצה בהמשך ניהול ההליך והאם מוצדק להקצות זמן ומשאבים לשם כך. זאת נבחן, תוך שקלול סיכויי ההצלחה של ההליך, השלב בו מצוי ההליך, והשאלה האם בקשת ההסתלקות מושתת על שיקולים ענייניים או שמא נועדה להעשיר את המבקש. בית המשפט ייטה שלא לכפות על הצדדים את המשך ניהול ההליך, מקום בו הסיכוי שניהולו יניב פירות לקבוצה, אינו גבוה, זאת מחמת העלות הגבוהה הכרוכה בניהולו.

3. נוכח העקרונות האמורים לעיל, עולה כי אין עוד טעם בהמשך ניהול ההליך בנסיבות אלו. המשך ניהול ההליך יכביר עלויות על הצדדים, ואין בו כדי להועיל שכן, התועלת הן למבקשים ולקבוצה הושגה.

נוסף על האמור, הצדדים הסכימו כי אישור בקשת ההסתלקות לא יהווה מעשה בית דין כלפי אחרים. המבקשים ובא כוחם הצהירו כי לא קיבלו או יקבלו כל טובת הנאה בתמורה להסתלקותם.

אשר על כן, המסקנה היא כי בקשת ההסתלקות סבירה ועומדת בתנאי סעיף 16 לחוק.

4. משכך, בקשת ההסתלקות מתקבלת ומאושרת. בכך, נדחית תביעת המבקשים כלפי המשיבות מבלי שיהא בכך כדי להוות מעשה בית דין כלפי אחרים. מאחר והסתלקות המבקשים אינה יוצרת מעשה בי דין כלפי אחרים, בשים לב לאינטרס הציבורי, ועל מנת למנוע הוצאת כספים מיותרת ואובדן זמן שיפוטי, נראה כי הציבור ייצא נשכר ככל שהתובענה לא תתברר עד תומה.

5. ככלל, בית משפט אינו פוסק גמול למבקש (התובע) ושכר טרחה לבא כוחו, גם אם בקשת ההסתלקות מאושרת.

סעיף 16(א) לחוק מונה שני תנאים מצטברים שככל שאלה מתקיימים ניתן לאשר גמול למבקש ושכר טרחה לבא כוחו. על עקרונות יישום הוראות סעיף 16(א) לחוק ראו, בין היתר ע"א 8114/14 **מרקיט מוצרי ייעול בע"מ נ' סונול ישראל בע"מ** (נבו 22.8.2018) (להלן: "**עניין מרקיט**").

בענייננו, לאחר עיון בכתבי הטענות שהוגשו, ובטענות הצדדים, עולה כי מתקיימות עילות תביעה ראויות. עם זאת, ברי שבמסגרת בקשת ההסתלקות בית המשפט אינו מברר לגופה ולעומק כל עילה. כמו כן, עולה כי הבקשה השיגה את מטרתה שכן שופר מצב חברי הקבוצה. זאת, הן נוכח ההסדרה העתידית והן נוכח הפיצוי לציבור.

במקרה דנן, שכר הטרחה והגמול המוסכמים ראויים והולמים.

<u>התוצאה</u>

6. בקשת ההסתלקות מאושרת במלואה, למעט בעניין מועדי תשלום שכר הטרחה כמפורט להלן.

המשיבות תשלמנה גמול למבקשים בסך של 7,628 ₪ (בצירוף מע"מ) וכן הוצאות והחזר אגרה בסך כולל של 2,010 ₪.

כמוסכם, הגמול למבקשים, החזר האגרה, והחזר ההוצאות ישולמו בתוך 30 ימים מהיום.

המשיבות תשלמנה סך של 22,872 ₪ (בצירוף מע"מ) כשכר טרחה לבא כוח המבקשים.

שכר הטרחה לב"כ המבקשים ישולם בשלושה תשלומים שווים. האחד, בתוך 30 יום מהיום. השני, תוך 60 יום והשלישי תוך 30 יום, לאחר מסירת תצהיר דיווח לבית המשפט ולב"כ המבקשים על ביצוע התחייבות המשיבות, הכל כמפורט בסעיף 11 לבקשת ההסתלקות.

היות ואישור ההסתלקות אינו מהווה מעשה בית דין, ניתן פטור מפרסום הודעת ההסתלקות, וכן מתייתר הצורך באיתור מבקש חלופי.

כמו כן, בענייננו, מתקיימים התנאים המיוחדים למתן פטור מהמחצית השנייה של האגרה וכך מוחלט.

ניתן היום, כ"ז אייר תשפ"ו, 14 מאי 2026, בהעדר הצדדים.

